

ӨНӨӨГИЙН МОНГОЛ ОРНЫ УРГАМЛЫН АЙМГИЙН ЗҮЙЛИЙН БҮРДЭЛ, ОЛОН ЯНЗ БАЙДАЛ

М.Ургамал, О.Энхтуяа, Н.Хэрлэнчимэг, Э.Энхжаргал
Ц.Бөхчулуун, Г.Бүрэнбаатар, С.Жавхлан

Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн Ангилалзүйн лаборатори,
Шинжлэх ухааны Академи, Монгол улс
Цахим шуудан: urgamal@botany.mas.ac.mn

Хураангуй

Өдгөө Монгол орны ургамлын аймгийн олон янз байдалд 19 хүрээнд хамаарах 39 ангийн 116 багийн 392 овогт хамаарах 1522 төрөлд багтах 7315 зүйл, дэд зүйл бүртгэгдэжээ. Үүнд 56 овгийн 156 төрлийн 574 зүйл, дэд зүйл дээд мөөг; 87 овгийн 268 төрлийн 2003 зүйл, дэд зүйл замаг; 63 овгийн 207 төрлийн 1031 зүйл, дэд зүйл хаг; 74 овгийн 208 төрлийн 580 зүйл, дэд зүйл хөвд; 112 овгийн 683 төрлийн 3127 зүйл, дэд зүйл гуурст ургамал тус тус багтана.

Монгол орны гуурст ургамлын аймагт унаган ургамал 153 зүйл (4.89%), завсрын унаган 458 зүйл (14.64%), нэн ховор 133 зүйл (4.25%), ховор 356 зүйл (11.38%), харь ургамал 35 зүйл (1.11%), хөл газрын ургамал 438 зүйл (14.0%), усны ургамал 143 зүйл (4.57%), үлдэц (үлдвэр) ургамал 70 зүйл (0.99%), зэрлэгшиж буй таримал 47 зүйл (1.50%), Улаан номонд (2013) орсон 135 зүйл (4.31%), Улаан дансанд (2011) орсон 148 зүйл (4.73%), СИТЕС-ийн хавсралтанд орсон 8 зүйл (0.25%) тус тус ургана.

Түлхүүр үг: Мөөг, замаг, хаг, хөвд, гуурст ургамал, олон янз байдал, Монгол

ОРШИЛ

Монгол орны доод ба спор бүхий дээд ургамлын аймгийн судалгаа 1970-аад оноос эхэлсэн түүхтэй. Монгол орны замгийн зүйлийн бүрдлийг илрүүлэх судалгааг 1960-аад оноос А.Дулмаа, Ө.Цогт, Н.И.Дорофеюк, Н.Өлзийхутаг, Д.Цэцэгмаа, сүүлд Н.Сонинхишиг, Ц.Бөхчулуун нарын судлаачид; мөөгийн судалгааг 1936 онд Н.Л.Десяткин эхлүүлж, 1961 оноос хойш Т.Пунцаг, Г.Уранчимэг, Б.Алтанцэцэг, Н.Хэрлэнчимэг нар үргэлжлүүлэн ангилалзүйн судалгааг хийсээр ирсэн. Хагийн судалгаа 1905 оноос эхтэй бөгөөд түүнээс хойш О.Клемент, Р.Шуберт, Ц.Жамсран, Н.Өлзийхутаг, Н.С.Голубкова, Ө.Цогт, Л.Г.Бязров нар дагнан судалж их хэмжээний цуглуулга бүрдүүлсэн ба эдүгээ О.Энхтуяа, С.Жавхлан нарын судлаачид

үргэлжлүүлэн судалгааг гүйцэтгэж байна. Монгол орны хөвдийн зүйлийн бүрдлийг тогтоох судалгаа гэртээ 1902 онд эхэлснээс хойш Ц.Даваажамц, Ө.Цогт, Н.Өлзийхутаг, О.Шуберт, А.Л.Абрамова, И.И.Абрамов, Ц.Цэгмэд, Э.Энхжаргал зэрэг судлаачид ихээхэн хувь нэмрээ оруулжээ. Ингээд Монгол орны доод ба үндэсгүй дээд ургамлын аймгийн зүйлийн бүрдлийг хожим Н.Өлзийхутаг (1989) өөрийн бүтээлдээ 11 хүрээний 184 овгийн 592 төрөлд багтах 2664 зүйлийг багтаан оруулсан байдаг [1, 2, 7].

Монгол орны гуурст ургамлын аймгийн судалгааг анх 1859 онд Оросын эрдэмтэн К.И.Максимовичийн “Амурын ургамлын аймгийн дээжис” (1859) хэмээх өөрийн бүтээлийнхээ хавсралтанд 489 зүйлийг

багтаасан Монголын ургамлын анхны жагсаалтыг нийтлүүлж, мөн Траутфеттер Монголын 529 зүйл ургамлыг багтаасан нэмэлт жагсаалтыг гаргаснаар эхэлсэн юм [2, 6, 7, 9].

Гуурст ургамлын анхны бүртгэл бичгийг Оросын нэрт эрдэмтэн В.И.Грубов 1955 онд гаргасан бөгөөд уг бүтээлдээ Монгол орны ургамлын аймгийн судалгааны түүх, онцлог, түүхэн хөгжил, мужлалыг нэгтгэн дүгнэсэн байна. Мөн тэрээр үүнээс нэлээд хойно буюу 1982 онд “Монгол орны гуурст дээд ургамал таних бичиг” номондоо 103 овгийн 600 төрлийн 2268 зүйл гуурст ургамал оруулсан юм. Н.Өлзийхутаг “Монгол орны ургамлын аймгийн тойм (1989)” бүтээлдээ Монголын ургамлын

аймагт 122 овгийн 625 төрөлд хамаарах 2443 зүйл, Оросын эрдэмтэн И.А.Губанов “Гадаад Монголын ургамлын аймгийн конспект (1996)” номондоо Монголын ургамлын аймагт 128 овгийн 662 төрлийн 2823 зүйл гуурст ургамлыг бүртгэсэн байдаг [2-5, 6, 8].

Сүүлд 2014 онд үндэсний эрдэмтдийн (М.Ургамал, Б.Оюунцэцэг, Д.Нямбаяр, Ч.Дуламсүрэн) хамтын бүтээл болох “Монгол орны гуурст ургамлын бүртгэл (*Conspectus of the vascular plants of Mongolia, 2014*)” хэмээх бүтээлдээ өдгөө Монгол оронд 112 овогт хамаарах 683 төрлийн 3127 зүйл, дэд зүйл гуурст ургамлыг бүртгэн оруулсан байна [8].

СУДАЛГААНЫ МАТЕРИАЛ, АРГА ЗҮЙ

Судалгааны материал нь Монголын Шинжлэх Ухааны Академийн харьяа Ерөнхий болон Сорилын Биологийн хүрээлэнгийн Ургамал судлалын салбарын Ургамлын сан (UBA)-д хадгалагдаж буй одоогоос 200-гаад жилийн тэртээгээс цуглуулсан мөөгийн 3900, замгийн 4600, хагийн 13500, хөвдийн 21300, гуурст

ургамлын 82600, нийтдээ 126,000 орчим хуудас; мөн МУИС-ийн Биологийн тэнхимийн Ургамлын сан (UBU)-д буй нийт 12,500 хуудас ургамлын биет цуглуулгуудад тулгуурласан бөгөөд холбогдох мэргэжилтэн судлаачдын ном бүтээл, эрдэм шинжилгээний тайлан, өгүүллүүдээс тоон мэдээ баримтыг шүүн авлаа [2-4].

СУДАЛГААНЫ ҮР ДҮН

Өнөөгийн байдлаар, Монгол орны ургамлын аймаг, түүний олон янз байдалд 19 хүрээнд хамаарах 39 ангийн 116 багийн 392 овогт хамаарах 1522 төрөлд багтах 7315 зүйл, дэд зүйл бүртгэгджээ. Үүнд 56 овгийн 156 төрлийн 574 зүйл, дэд зүйл дээд мөөг;

87 овгийн 268 төрлийн 2003 зүйл, дэд зүйл замаг; 63 овгийн 207 төрлийн 1031 зүйл, дэд зүйл хаг [1]; 74 овгийн 208 төрлийн 580 зүйл, дэд зүйл хөвд; 112 овгийн 683 төрлийн 3127 зүйл, дэд зүйл гуурст ургамал багтана (Хүснэгт 1).

Хүснэгт 1. Монгол орны ургамлын аймгийн бүрэлдэхүүн, түүний зүйлийн бүрдэл, эзлэх хувь

Бүлгийн нэр	Хүрээ	Анги	Баг	Овог	Төрөл	Зүйл, дэд зүйл	Эзлэх хувь
1. Мөөг (дээд)	2	7	20	56	156	574	7.85
2. Замаг	10	13	39	87	268	2003	27.38
3. Хаг	1	3	12	63	207	1031	14.09
4. Хөвд	1	2	6	74	208	580	7.93
	14	25	77	280	839	4188	57.82
5. Гуурст ургамал	5	14	39	112	683	3127	42.75
нийт	19	39	116	392	1522	7315	100.0

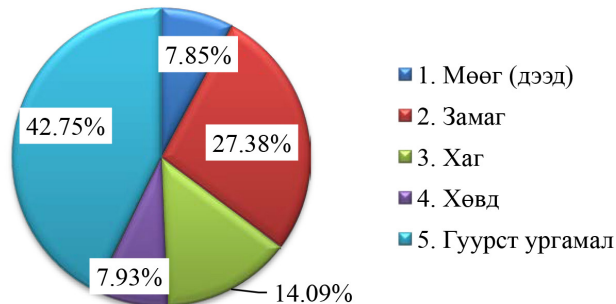
Монгол оронд өдгөө 56 овгийн 156 төрөлд багтах 574 зүйл, дэд зүйл дээд мөөг тэмдэглэгдсэн бөгөөд Ascomycota (12 зүйл) болон Basidiomycota (562 зүйл) хэмээх 2 том хүрээнд хуваагддаг (хүснэгт 2).

Доод ба спор бүхий дээд ургамал:

Монгол орны ургамлын аймгийн олон янз байдал нь доод ба спор бүхий дээд ургамал (нийт 4188 зүйлтэй) болон гуурст ургамал (нийт 3127 зүйлтэй) гэж 2 үндсэн том бүлэгт хуваагдах ба 58/42 хувийн харьцаатай юм.

Хүснэгт 2. Монгол орны дээд мөөгийн зүйлийн бүрдэл, эзлэх хувь

Хүрээний нэр	Анги	Баг	Овог	Төрөл	Зүйл, дэд зүйл	Эзлэх хувь
1. Ascomycota	3	4	6	10	12	2.09
2. Basidiomycota	4	16	50	146	562	97.91
нийт	7	20	56	156	574	100.0

Зураг 1. Монгол орны ургамлын аймгийн олон янз байдал, тэдгээрийн эзлэх хувь

Монгол орны доод ба спор бүхий ба зүйлийн бүрдэл доорх хүснэгтүүдээс дээд ургамал болох мөөг (дээд), замаг, тодорхой харагдана (хүснэгт 3-6). хаг, хөвдийн томоохон 10 овог, төрөл

Хүснэгт 3. Монгол орны дээд мөөгийн 10 том овог, төрлийн зүйлийн бүрдэл, эзлэх хувь

Овгийн нэр	Төрлийн тоо	Зүйлийн тоо	Эзлэх хувь	Төрлийн нэр	Зүйлийн тоо	Эзлэх хувь
1. Russulaceae	2	39	6.8	1. Russula	22	3.8
2. Agaricaceae	14	38	6.6	2. Lactarius	17	3.0
3. riccholomataceae	13	34	5.9	3. Cortinarius	17	3.0
4. Polyporaceae	15	27	4.7	4. Suillus	9	1.6
5. Strophariaceae	8	21	3.7	5. Tricholoma	9	1.6
6. Cortinariaceae	2	18	3.1	6. Clitocybe	9	1.6
7. Hygrophoraceae	5	15	2.6	7. Hygrocybe	7	1.2
8. Marasmiaceae	6	14	2.4	8. Agaricus	7	1.2
9. Suillaceae	2	12	2.1	9. Pleurotus	6	1.0
10. Hymenochaetaceae	6	11	1.9	10. Amanita	6	1.0

Хүснэгт 4. Монгол орны замгийн 10 том овог, төрлийн зүйлийн бүрдэл, эзлэх хувь

Овгийн нэр	Төрлийн тоо	Зүйлийн тоо	Эзлэх хувь	Төрлийн нэр	Зүйлийн тоо	Эзлэх хувь
1. Naviculaceae	19	156	7.8	1. Navicula	127	6.3
2. Pinnulariaceae	4	153	7.6	2. Pinnularia	121	6.0
3. Bacillariaceae	4	149	7.4	3. Nitzschia	98	4.9
4. Desmidiaceae	19	125	6.2	4. Gomphonema	79	3.9
5. Fragilariaceae	15	114	5.7	5. Eunotia	61	3.0
6. Gomphonemataceae	4	105	5.2	6. Cymbella	51	2.5
7. Cymbellaceae	7	102	5.1	7. Cosmarium	45	2.2
8. Pleurosigmataceae	4	85	4.2	8. Stauroneis	42	2.1
9. Eunotiaceae	1	61	3.0	9. Surirella	38	1.9
10. Phormidiaceae	8	61	3.0	10. Phormidium	38	1.9

Хүснэгт 5. Монгол орны хагийн 10 том овог, төрлийн зүйлийн бүрдэл, эзлэх хувь

Овгийн нэр	Төрлийн тоо	Зүйлийн тоо	Эзлэх хувь	Төрлийн нэр	Зүйлийн тоо	Эзлэх хувь
1. Parmeliaceae	34	176	17.1	1. Cladonia	57	5.5
2. Physciaceae	11	95	9.2	2. Lecanora	48	4.7
3. Lecanoraceae	9	81	7.9	3. Peltigera	25	2.4
4. Verrucariaceae	11	70	6.8	4. Melanelia	19	1.8
5. Acarosporaceae	4	58	5.6	5. Usnea	15	1.5
6. Teloschitaceae	4	49	4.8	6. Hypogymnia	11	1.1
7. Peltigeraceae	3	45	4.4	7. Xanthoparmelia	10	1.0
8. Collemataceae	2	32	3.1	8. Evernia	7	0.7
9. Bacidiaceae	6	24	2.3	9. Parmelia	7	0.7
10. Lichenaceae	13	21	2.0	10. Flavopunctelia	2	0.2

Хүснэгт 6. Монгол орны хөвдийн 10 том овог, төрлийн зүйлийн бүрдэл, эзлэх хувь

Овгийн нэр	Төрлийн тоо	Зүйлийн тоо	Эзлэх хувь	Төрлийн нэр	Зүйлийн тоо	Эзлэх хувь
1. Pottiaceae	25	82	14.1	1. Bryum	31	5.3
2. Dicranaceae	16	47	8.1	2. Didymodon	22	3.8
3. Grimmiaceae	6	37	6.4	3. Grimmia	18	3.1
4. Bryaceae	4	36	6.2	4. Sphagnum	17	2.9
5. Amblystegiaceae	13	25	4.3	5. Dicranum	16	2.8
6. Lophaziaceae	8	23	4.0	6. Scapania	13	2.2
7. Hypnaceae	11	22	3.8	7. Pohlia	13	2.2
8. Brachythiaceae	7	20	3.4	8. Hypnum	11	1.9
9. Sphagnaceae	1	17	2.9	9. Brachytecium	11	1.9
10. Mniaceae	6	17	2.9	10. Syntrichia	10	1.7

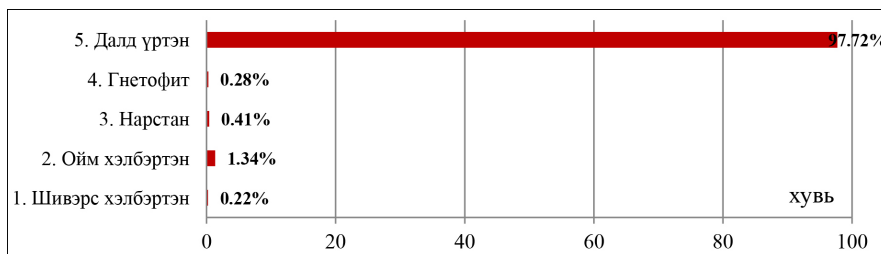
Гуурст ургамал:

Өдгөө Монгол орны ургамлын аймагт 3 дэд аймгийн (Ойм, Нүцгэн үртэн, Далд үртэн) 5 хүрээнд

багтах 14 ангийн 39 багийн 112 овогт хамаарах 683 төрлийн 3127 зүйл, дэд зүйл (131 дэд зүйл, 32 вариаци) гуурст дээд ургамал бүртгэгдээд байна (хүснэгт 7).

Хүснэгт 7. Монгол орны гуурст ургамлын зүйлийн бүрдэл, эзлэх хувь (Urgamal et al. 2014)

Дэд аймаг	Хүрээ	Анги	Баг	Овог	Төрөл	Зүйл, дэд зүйл	Эзлэх хувь
1. Ойм	1. Шивэрс хэлбэртэн	2	2	2	4	7	0.22
	2. Ойм хэлбэртэн	3	3	11	18	42	1.34
2. Нүцгэн үртэн	3. Нарстан	1	1	2	5	13	0.41
	4. Гнетофит	1	1	1	1	9	0.28
3. Далд үртэн	5. Далд үртэн	7	32	96	655	3056	97.72
нийт		14	39	112	683	3127	100.0

Зураг 2. Монгол орны гуурст ургамлын олон янз байдал, тэдгээрийн эзлэх хувь

Далд үртний хүрээ буюу цэцэгт талт (2449 зүйлтэй) хэмээн 2 ангид ялгагдаг ургамлыг нь нэг талт (607 зүйлтэй) ба хос ба 25/75 хувийн харьцаатай юм (Хүснэгт 8).

Хүснэгт 8. Далд үрт ургамлын зүйлийн бүрдэл, эзлэх хувь (Urgamal et al. 2014)

Ангийн нэр	Овгийн тоо	Төрлийн тоо	Зүйлийн тоо	Эзлэх хувь
1. Нэг талт үртэн	21	125	607	24.78
2. Хос талт үртэн	75	530	2449	75.21
нийт	96	655	3056	100.0

Монгол орны гуурст ургамлын томоохон 10 овог, төрлийн зүйлийн бүрдэл доорх хүснэгтээс тодорхой харагдана (Хүснэгт 9).

Монгол орны гуурст ургамлын аймагт унаган ургамал 153 зүйл, завсрын унаган 458 зүйл, нэн ховор 133 зүйл, ховор 356 зүйл, харь ургамал 35 зүйл, хөл газрын

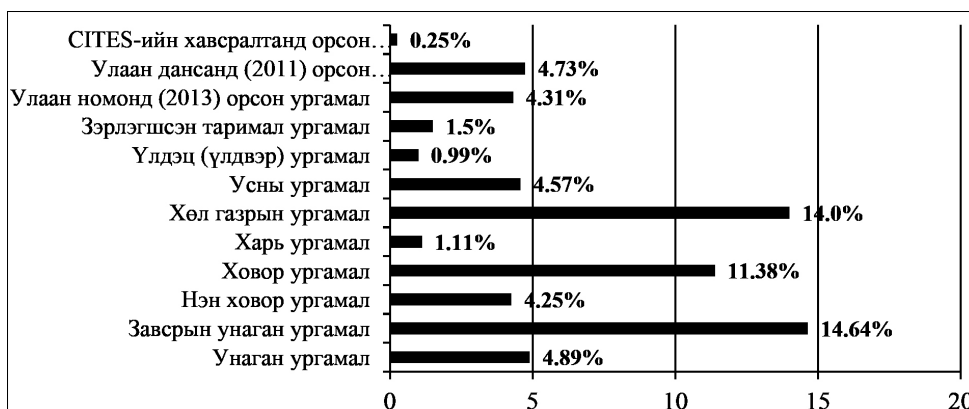
438 зүйл, усны ургамал 143 зүйл, үлдэц (үлдвэр) ургамал 70 зүйл, зэрлэгшиж буй таримал 47 зүйл, Улаан номонд (2013) орсон 135 зүйл, Улаан дансанд (2011) орсон 148 зүйл, CITES-ийн хавсралтанд орсон 8 зүйл тус тус ургана (хүснэгт 10).

Хүснэгт 9. Монгол орны гуурст ургамлын 10 том овог, төрлийн зүйлийн бүрдэл, эзлэх хувь (Urgamal et al. 2014)

Овгийн нэр	Төрлийн тоо	Эзлэх хувь	Төрлийн нэр	Зүйлийн тоо	Эзлэх хувь
1. Голгэсэртэн	478	15.28	1. Хунчир	132	4.22
2. Буурцагтан	356	11.38	2. Шарилж	104	3.32
3. Биелэгтэн	259	8.28	3. Ортууз	99	3.16
4. Сарнайтан	161	5.14	4. Өлөн	92	2.94
5. Байцаатан	160	5.11	5. Гичгэнэ	73	2.33
6. Ranunculaceae	138	4.41	6. Багваахай	57	1.82
7. Өлөнтөн	132	4.22	7. Банздоо	53	1.69
8. Гагадайтан	105	3.35	8. Сонгино	52	1.66
9. Мажстан	103	3.29	9. Бургас	43	1.37
10. Баширтан	97	3.10	10. Хувиланги	36	1.15

Хүснэгт 10. Гуурст ургамлын хамгааллын бүлгүүдийн зүйлийн бүрдэл, эзлэх хувь (Urgamal et al. 2014)

Гуурст ургамлын бүлгүүд	Овгийн тоо	Төрлийн тоо	Зүйлийн тоо	Эзлэх хувь
Унаган ургамал	26	65	153	4.89
Завсрын унаган ургамал	39	157	458	14.64
Нэн ховор ургамал	56	108	133	4.25
Ховор ургамал	64	211	356	11.38
Харь ургамал	14	33	35	1.11
Хөл газрын ургамал	49	212	438	14.00
Усны ургамал	31	50	143	4.57
Үлдэц (үлдвэр) ургамал	21	36	70	0.99
Зэрлэгшсэн таримал ургамал	12	39	47	1.50
Улаан номонд (2013) орсон ургамал	49	103	135	4.31
Ургамлын Улаан дансанд (2011) орсон ургамал	53	116	148	4.73
CITES-ийн хавсралтанд орсон ургамал	2	6	8	0.25

Зураг 3. Монгол орны гуурст ургамлын хамгааллын бүлгүүд, тэдгээрийн эзлэх хувь

Монгол орны унаган ба завсрын унаган ургамлын томоохон 10 овгийн нэр, зүйлийн тоо, ургамлын аймагт эзлэх байр суурийг доорх хүснэгтээс тодорхой харагдана (хүснэгт 11).

Хүснэгт 11. Монгол орны унаган ба завсрын унаган ургамлын 10-н том овгийн зүйлийн бүрдэл, эзлэх хувь (Urgamal et al. 2014)

Унаган ургамал			Завсрын унаган ургамал		
Овгийн нэр	Зүйлийн тоо	Эзлэх хувь	Овгийн нэр	Зүйлийн тоо	Эзлэх хувь
1. Буурцагтан	46	1.47	1. Буурцагтан	117	3.74
2. Голгэсэртэн	32	1.02	2. Голгэсэртэн	94	3.00
3. Сарнайтан	17	0.54	3. Байцаатан	30	0.95
4. Байцаатан	8	0.25	4. Биелэгтэн	26	0.83
5. Холтсонцэцэгтэн	7	0.22	5. Сарнайтан	22	0.70
6. Мажстан	6	0.19	6. Ноцоргонотон	18	0.57
7. Намуутан	6	0.19	7. Мажстан	17	0.54
8. Баширтан	5	0.15	8. Холтсонцэцэгтэн	17	0.54
9. Головстон	3	0.09	9. Гагадайтан	16	0.51
10. Хорголжстон	3	0.09	10. Майлзтан	13	0.41

ДҮГНЭЛТ

1. Монгол орны ургамлын аймаг, түүний олон янз байдал нь Төв Ази, Сибирь, Алтайн уулс, Дорнод Азийн бүс нутгийн флорын төлөөлөгчдөөс бүрдсэн хэдий ч унаган ба завсрын унаган ургамал цөөнгүй, олон янз байдлын хувьд ядмаг, төрөл зүйлийн тооны хувьд мөн цөөн тул цаашид бодлогын түвшинд тууштай хамгаалах нь нэн чухал юм.
2. Байгалийн болон хүний хүчин зүйлсийн, тухайлбал, мал хэт бэлчээрлэлт, уул уурхай зэрэг үйл ажиллагаа нь монгол орны ургамлын аймаг, биологийн олон янз байдалд сөрөг нөлөөлж буй өнөө үед хайрлан хамгаалбал зохих нэн ховор, ховор ургамлын жагсаалтыг нэн даруй шинэчлэн боловсруулж батлуулах нь зүйтэй.

Ашигласан бүтээлийн жагсаалт

1. Hauck, M., Tuunberg, T., Mayrhofer, H., de Bruyn, U., Enkhtuya, O., & Javkhlan, S. New records of lichen species from western Mongolia. *Folia Cryptog. Estonica*, 2013, Fasc. 50: 13–22
2. Монголын ургамлын аймаг. 1-р дэвтэр. (Hyperziaceae-Ephedraceae). Улаанбаатар, “Мөнхийн үсэг” хэвлэл, 2015, ISBN 978-99962-3-829-1. 219.
3. Монголын ургамлын аймаг. 10-р дэвтэр. (Cornaceae-Ariaceae). Улаанбаатар, “Бемби сан” хэвлэл, 2009, ISBN 978-99929-78-14-7. 130.
4. Монголын ургамлын аймаг. 14а дэвтэр. (Asteraceae). Улаанбаатар, “Бемби сан” хэвлэл, 2014, ISBN 978-99929-78-15-5. 277.
5. Монголын ургамлын аймаг. 17-р дэвтэр. (Cyperaceae). Улаанбаатар, “Бемби сан” хэвлэл, 2009, ISBN 978-99929-78-15-5. 137.
6. Oyuntseteg, B. & Urgamal, M. Vascular plants. Convention on Biological diversity the 5th National report of Mongolia, Улаанбаатар, 2014. 21-24.
7. Өлзийхутаг, Н. Монгол орны ургамлын аймгийн тойм. Улаанбаатар, Улсын хэвлэл, 1989, 206.

8. Urgamal, M., Oyuntsetseg, B., Nyambayar, D. & Dulamsuren, Ch. *Conspectus of the vascular plants of Mongolia*. (Editors: Sanchir, Ch. & Jamsran, Ts.). Ulaanbaatar, Mongolia. 2014, "Admon" Press. 334p.
9. Urgamal, M. & Sanchir, Ch. *An update of the family-level taxonomy of vascular plants in the Mongolian flora*. *Erforsch. Biol. Ress. der Mongolei. Exploration into the Biological Resources of Mongolia*, vol. 13. (band 13). Martin-Luther-Universitat Halle Wittenberg, Halle (Saale), 2014, Germany. 41-48.

Abstract

According to an overview of plant diversity in Mongolia, has 7,315 native species and infraspecific taxa of plants belonging to 1,522 genera, 392 families, 116 orders 39 classes and 19 phyla. Among them, there are 574 mushroom species in 156 genera and 56 families, 2003 algae species in 268 genera and 87 families, 1,031 lichens species in 207 genera and 63 families, 580 bryophytes species in 208 genera and 74 families, and 3127 vascular plant species in 683 genera and 112 families.

Currently according to the data, Mongolian vascular plant has 153 species (4.89%) of endemic plants, 458 species (14.64%) of subendemic, 133 species (4.25%) of very rare, 356 species (11.38%) of rare, 35 species (1.11%) of alien plants, 438 species (14.0%) of antropophilus plants, 143 species (4.57%) of aquatic plants, 70 species (2.23%) of relict plants, 47 species (1.50%) of wilding crops, 135 species (4.31%) in Red Book, 148 species (4.73%) of Red List, and 8 species (0.25%) of in II annex of CITES.